

Протокол № 2

наради педагогічного колективу Опорного закладу «Деснянський навчально-виховний комплекс «гімназія – загальноосвітня школа І ступеня»

від 07 листопада 2019 року

Присутніх – 67 осіб

Голова – Римарев К.Є.

Секретар – Даньківська О.П.

Порядок денний:

1. Про хід виконання рішень попередніх педрад.
2. Патріотичне та громадянське виховання школярів – стрижневі напрямки нагальних вимог сучасності.

I. СЛУХАЛИ:

Логвін Галину Вікторівну – заступник директора НВК з науково-методичної роботи – проінформувала, що згідно постанови попередніх педрад:

- колектив НВК продовжує працювати над виконанням річного плану, особлива увага приділяється громадянському вихованню учнів в умовах демократичного суспільства, і над реалізацією науково-методичної проблеми «Оптимізація освіти та особистісний ріст учня і вчителя через формування демократичних компетентностей»;

- активізували роботу предметно-методичні комісії над реалізацією науково-методичної проблеми Деснянського НВК: «Формування громадянської компетентності як засобу соціалізації учнів та орієнтації на успіх» - провели засідання ПМК, готуються до фестивалю «Розумна нація – розумна держава»;

- створено творчі групи:

«Навчаємо культурі демократії» - керівник Дейко Лариса Михайлівна.

«Від успіху в навчанні - до успіху в житті!» – керівник Колінько Альвіна Петрівна.

«STEM-освіта як перспективна форма інноваційної освіти» - керівник Синегуб Ірина Валеріївна;

- вчителі НВК в рамках проекту «Формування та оцінювання громадянських компетентностей в освітньому процесі на рівні базової середньої освіти» беруть участь у вебінарах, семінарах, тренінгах, які проводяться у Деснянському НВК та у м.Києві, та он-лайн через інтернет-ресурси;

- за побажаннями учнів, батьків у варіативну частину навчального плану введено предмети за вибором, факультативи та індивідуальні заняття;

- ведеться робота з обдарованими дітьми за індивідуальними програмами розвитку;

- учні та вчителі НВК активно готуються до участі у II етапі Всеукраїнських олімпіад з базових предметів та конкурсах, проводять дослідження і пишуть роботи для МАН;
- навчальні екскурсії практично в усіх класах проведено на 30%.
- атестація педагогічних працівників проходить згідно графіка.

II. СЛУХАЛИ:

Половецьку Світлану Миколаївну – заступник директора НВК з виховної роботи – на основі презентації, відео доповіла про патріотичне та громадянське виховання у Деснянському НВК, де зазначила:

Україна... її майбутнє в руках молоді. Нині юні громадяни стають безпосередніми учасниками суспільних процесів держави, тому серед виховних напрямів навчальних закладів пріоритетним є патріотичне й громадянське виховання, як стрижневі, що відповідають нагальним вимогам і викликам сучасності.

В умовах, коли Україна, з одного боку, вкотре перебуває на шляху радикальних політичних, соціальних та економічних перетворень, а з іншого – знаходиться у стані загрози її національної безпеки, національно – патріотичному вихованню належить пріоритетна роль.

На сучасному етапі розвитку українського суспільства проблема патріотичного виховання є надзвичайно актуальною, оскільки сучасні школярі забувають своє коріння, не знають історії. На сьогоднішній день ми маємо знецінення традиційних моральних цінностей, пропаганду жорстокості, насильства, невизначеність в оцінці подій історичного минулого українського народу. В контексті подальшої розбудови суспільства стоїть потреба у формуванні активної, творчої особистості учня-патріота, від діяльності якого у майбутньому значною мірою залежатиме духовний розвиток і добробут Української держави.

«Серед виховних напрямів сьогодні найбільш актуальними виступають патріотичне, громадянське виховання... Тому нині, як ніколи, потрібні нові підходи і нові шляхи до виховання патріотизму як почуття і як базової якості особистості», – зазначено в Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді.

Серед класиків педагогічної науки до проблем патріотичного виховання зверталися: Г. Ващенко, О. Духнович, А. Макаренко, О. Огієнко, С. Русова, Г. Сковорода, В. Сухомлинський, К. Ушинський, Я. Чепіга та інші видатні вчені й педагоги. У своїх працях вони висвітлювали актуальні для свого часу проблеми розвитку патріотичних почуттів як складової частини національної системи виховання, висували ідею виховання «свідомого» громадянина, патріота своєї Батьківщини.

В сучасних умовах патріотичне виховання молодого покоління набуває особливої актуальності, тому що воно викликане формуванням почуття любові та відданості Батьківщині, національну гордість, служінню своєму народові, розуміння та співпереживання його історії й культури, прагнення

утвердження у світі як високорозвиненої, конкурентнозданної нації, суспільства і держави.

Патріотизм – соціально-історичне явище, яке в різні історичні епохи має конкретні прояви. Слово «патріотизм» (від «patris») – грецького походження, в перекладі означає «батьківщина, вітчизна».

У червні 2015р. Міністерство освіти та науки України розробило Концепцію національно – патріотичного виховання дітей та молоді і Методичні рекомендації щодо її впровадження у загальноосвітніх закладах, у жовтні 2015р. вийшов Указ Президента України «Про стратегію національно – патріотичного виховання дітей та молоді на 2016 – 2020рр., а в липні 2019 року Наказ Міністерства освіти та науки України «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах». У цих документах звертається увага на те, що коли існує пряма загроза втрати Україною державної незалежності, виникає нагальна необхідність переосмислення зробленого і здійснення системних заходів, спрямованих на посилення патріотичного виховання дітей та молоді.

Формування ціннісних орієнтирів і громадянської самосвідомості у дітей та молоді повинно здійснюватися на прикладах героїчної боротьби Українського народу за самовизначення і творення власної держави, ідеалів свободи, соборності та державності, зокрема, від княжої доби, українських козаків, Українських Січових Стрільців, армій Української Народної Республіки та Західноукраїнської Народної Республіки, учасників антибільшовицьких селянських повстань, загонів Карпатської Січі, Української повстанської армії, українців-повстанців у сталінських концтаборах, учасників дисидентського руху. Також національно-патріотичне виховання має здійснюватися на прикладах мужності та героїзму учасників революційних подій в Україні у 2004, 2013 - 2014 роках, Героїв Небесної Сотні, учасників антитерористичної операції та операції об'єднаних сил у Донецькій та Луганській областях, спротиву окупації та анексії Автономної Республіки Крим Російською Федерацією.

Мета патріотичного виховання – це виховання свідомого громадянина, патріота, набуття молоддю соціального досвіду, високої культури міжнаціональних взаємин, формування у молоді потреби та уміння жити в громадському суспільстві, духовності та фізичної досконалості, моральної, художньо-естетичної культури.

Що таке громадянське виховання?

Громадянське виховання — формування громадянськості як інтегративної якості особистості, що дає можливість людині відчувати себе морально, соціально, політично та юридично дієздатною та захищеною.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ:

формувати свідомого громадянина, патріота, професіонала, тобто людину з притаманними їй особистісними якостями й рисами характеру, світоглядом і способом мислення, почуттями, вчинками та поведінкою, спрямованими на саморозвиток та розвиток демократичного громадянського суспільства в Україні. Вони мають органічно поєднуватись з потребою й умінням діяти компетентно й технологічно.

Мета громадянського виховання конкретизується через систему завдань.

ЗМІСТ ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ:

- розвиток патріотизму,
- розвиток національної самосвідомості громадян,
- культура міжетнічних відносин,
- розвиток планетарної самосвідомості,
- розвиток правосвідомості,
- розвиток політичної культури,
- дбайливе ставлення до природи,
- формування моральності особистості,
- формування культури поведінки особистості,
- розвиток мотивації до праці.

Серед методів та форм громадянського виховання пріоритетна роль належить активним методам, що базуються на демократичному стилі взаємодії й спрямовані на самостійний пошук істини, сприяють формуванню критичного мислення, ініціативи й творчості.

Гуманістичні засади громадянського виховання вперше висвітлив у 1970р. Василь Сухомлинський. Він вважав першочерговою умовою формування громадянина організацію емоційно насиченого діяльного трудового життя шкільного колективу, який ефективно впливає на становлення громадянської позиції кожного індивіда.

- ✓ Громадянське виховання – це виховання на громадянських ідеях.
- ✓ Бути справжнім громадянином – значить насамперед піклуватися про майбутнє суспільства, а майбутнє – це діти.
- ✓ Знання про Батьківщину – наріжний камінь громадянської гідності.
- ✓ Громадянська гідність людини починається в дитинстві, людина немислима без громадянської серцевини, тому піклування про громадянську лінію всього процесу морального виховання є першочерговою турботою директора.
- ✓ Громадянськість пробуджується в юній душі лише тоді, коли людина вже в дитинстві і особливо в роки отрочтва робить світ кращим, ніж він є.
- ✓ Громадянин складається з почуття господаря, з почуття відповідальності за все, що в нашому житті.
- ✓ Громадянськість – це насамперед відповідальність, обов'язок та вища сходинка в духовному житті людини, на якій вона віддає себе справжньому ідеалові.

Найважливішою громадянською рисою особистості є сформованість національної свідомості, патріотичних почуттів до рідної землі, свого народу,

готовності до праці в ім'я України. Ціновим засобом відображення нації є формування в людини національної гідності й гордості за свою Батьківщину.

(Анкета Як Ви розумієте патріотичне виховання?)

Патріотичне виховання в школі спрямовується на залучення учнів до глибинних пластів національної культури і духовності, формування у дітей та молоді національних світоглядних позицій, ідей, поглядів і переконань на основі цінностей вітчизняної та світової культури. Воно здійснюється на всіх етапах навчання в школі, забезпечується всебічний розвиток, гармонійність і цілісність особистості, розвиток її здібностей, виховання громадянина України, здатного до самостійного мислення, суспільного вибору і діяльності, спрямованої на процвітання України.

В основу виховання мають бути покладені принципи гуманізму, демократизму, єдності сім'ї і школи, наступності та спадкоємності поколінь. З огляду на це навчальним закладам рекомендовано:

По-перше, виокремити як один з найголовніших напрямів виховної роботи, національно-патріотичне виховання – справу, що за своїм значенням є стратегічним завданням. Не менш важливим є повсякденне виховання поваги до Конституції держави, законодавства, державних символів – Герба, Прапора, Гімну.

По-друге, необхідно виховувати в учнівської молоді національну самосвідомість, налаштованість на осмислення моральних та культурних цінностей, історії, систему вчинків, які мотивуються любов'ю, вірою, волею, усвідомленням відповідальності.

По-третьє, системно здійснювати виховання в учнів громадянської позиції; вивчення та популяризацію історії українського козацтва, збереження і пропаганду історико-культурної спадщини українського народу; поліпшення військово-патріотичного виховання молоді, формування готовності до захисту Вітчизни.

По-четверте, важливим аспектом формування національно самосвідомої особистості є виховання поваги та любові до державної мови. Володіння українською мовою повинно стати пріоритетними у виховній роботі з дітьми. Мовне середовище повинно впливати на формування учня-громадянина, патріота України.

По-п'яте, формувати моральні якості особистості, культуру поведінки, виховувати бережливе ставлення до природи, розвивати мотивацію до праці.

За результатами педагогічних досліджень встановлено, що 40 відсотків від загального обсягу виховних впливів на особистість дитини здійснює освітнє середовище, в якому вона перебуває. Це число в кожному конкретному випадку шкільної практики варіюється відповідно до особливостей області, школи, класу, його мікрогруп та індивідуальних особливостей самих дітей. Але слід визнати, що поміж інших джерел впливу на становлення й розвиток дитини (сім'я, однолітки, позашкільні освітні заклади та ін.) школа посідає домінуючі позиції, тож і відповідальності на неї покладається більше, і можливостей перед нею відкривається більше.

Виходячи з того, що патріотичного виховання є важливою складовою загального виховного процесу, адміністрація НВК щорічно планує і проводить (силами класних керівників, вчителями – предметниками, учнівським самоврядуванням) традиційні заходи і акції, такі як :

- Уроки мужності: до Дня партизанської слави «Мужність партизанська», до Дня захисників України "Захист Вітчизни — обов'язок громадянина"; Уроки пам'яті трагедії Бабиного Яру та «бабиних ярів» України, Героїв Небесної Сотні, «Дитинство за колючим дротом», «Фашистські табори смерті» (до Міжнародного дня визволення в'язнів фашистських концтаборів), «Велика Перемога»; виховні години: «Імена і символи козацтва», «Символи моєї держави», «Конституція – паспорт держави», «Держава та особа», «Україна - це територія гідності і свободи», «Мова рідна - слово рідне!», «Захист Вітчизни — обов'язок громадянина», «Соборність і злагода – умови процвітання України», «Вшанування пам'яті Героїв Крут», «Громадянином бути зобов'язаний», «Україна і Європа» тощо; конкурс читців віршів до дня української писемності та мови «Моя земля - Україна»; виставка квіткових композицій «Любове моя - Україно!», «Дари осені»; конкурс малюнків «Моя мальовнича Україна», «Мій Крим», «Діти не хочуть війни» тощо;
- з нагоди Дня захисника України спортивно-патріотичні змагання «Котигорошко» (3-4 кл), «Козацькі розваги» (5,6 кл) - **не проведені**
- військово-патріотична гра «Нумо, хлопці!» (10 – 11 кл) до Дня ЗСУ;
- традиційні зустрічі з військовослужбовцями 169 НЦ - учасниками бойових дій в зоні АТО,
- тематичні екскурсії до музею бойової слави в ГБО, музею героїв АТО (ПНЗ ЦТДЮ);
- участь в мітингах та покладання квітів до Алеї Героїв, пам'ятних знаків учасників війни в Афганістані, АТО, меморіальних дошок військовослужбовців, які загинули в зоні АТО;
- акції та флешмоби (1 – 11 кл) із використанням української та державної символіки,: «Ланцюг єдності», «Одягни вишиванку», «Говоримо українською»;
- участь педагогів та учнів НВК в проекті «Демократична школа»;
- впровадження в навчальний процес курсів за вибором «Ми – Громадяни України» (7 – 8кл);
- участь в II (обласному) етапі Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»), національно-патріотичному заході «Я – патріот».
- акції та заходи: «Лист солдату», «Привітання з Днем захисника України» тощо;
- Благодійні концерти «Даруй добро!» по збору коштів хворим (Савчук Даша, Мотева Лариса Вікторівна)

- з метою вивчення історії та культури рідного краю здійснюються екскурсії класними колективами 1-11-х класів по Чернігівській області (с.Отрохи, сел. Козелець, м.Остер, м.Чернігів) та за її межами: до м.Конотоп, Київ, Запоріжжя, Львів, Кам'янець-Подільський, Одеса. Під час екскурсій учні відвідують історичні пам'ятки, місця козацької слави, мають змогу побачити шедеври ландшафтної архітектури;
- ярмарок до Дня Святого Миколая, де діти демонструють знання української кухні, вміння передати національний колорит України.

Таким чином щорічні заходи національно-патріотичного спрямування, доцільно підібрані, яскраві, в них поєднуються різноманітні методи і форми виховання, насичені патріотичними емоціями та переживаннями.

Важлива та вагома роль класного керівника у формуванні патріотичних почуттів, вихованні готовності до захисту Батьківщини, вивченні національних та бойових традицій українського народу.

Патріотичне виховання в НВК охоплює всіх учасників навчально-виховного процесу, особливо вагомий внесок в цю справу докладають учителі суспільно-гуманітарного циклу, формуючи у дітей не лише національний, патріотичний, а й громадянський компонент виховання. Вивчення української мови, історії, географії, української літератури, правознавства спрямовано на формування переконливого почуття патріотизму і національної свідомості дітей, знань про права і свободи громадян, сутність громадянського суспільства.

Важливу роль у цьому відіграє особистий приклад самого педагога, його погляди та практичні дії, що є взірцем для наслідування. Якість підготовленості наших педагогів до уроків, заходів з використанням різних методів, форм навчання і виховання, вмінням урахуванням вікових та психологічних особливостей, застосуванням відвертості, емоційності, оптимізму та активної патріотичної позиції – не підлягає сумніву, кожен їх урок – урок життя. Національно-патріотичне виховання громадянина здійснюється кожним нашим педагогом на кожному уроці та в позаурочний час.

Вагому роль у пропагуванні ідеї патріотичного виховання, як національного пріоритету України, набутті особистістю, що підростає, громадянських якостей відіграє гімназійне учнівське самоврядування – учнівський парламент. Саме їх організація, побудована на чисто демократичних засадах з вибором президента, міністрів учнівських міністерств науки, культури, спорту, прес-служби, є прикладом справедливості, ініціативи, дієвості. Саме вони є ініціаторами актуальних акцій, флешмобів, проектів, інших заходів патріотичного спрямування (різноманітні акції, про які говорилося вище)

Важлива роль у формуванні патріотизму належить батькам, родині. Класні керівники, адміністрація НВК намагається залучати батьків учнів до активної участі у навчально-виховний процес, організацію та проведення позакласних виховних заходів («Мама, тато, я - дружня сім'я», «Сімейне коло», «Моя родина-моя Батьківщина», «Мої батьки-захисники Вітчизни»),

які показують єдність поколінь, їх поглядів на загальнолюдські цінності, українську єдність. Наші батьки не тільки гості, не тільки спостерігачі, а й учасники таких заходів, адже вони мають безпосередній вплив на формування молодого покоління своїм досвідом та своїм прикладом.

Отже, формування патріотизму в українському суспільстві залишається першочерговим як для держави, так і для системи освіти в цілому. У зв'язку з цим національно-патріотичне виховання є важливою складовою освітнього процесу.

Головне завдання закладів освіти - так побудувати виховну діяльність, щоб сама її організація, приклади авторитетних наставників-учителів, шкільне середовище виховували дітей у дусі патріотизму, глибокого розуміння історії свого народу, національної ідентичності, самобутності. Завдання педагогів полягає у тому, щоб слова «Україна», «патріотизм» набували для дитини особливого сенсу, тобто сприймалися «не лише розумом, а й серцем». Не менш важливим є повсякденне виховання поваги до Конституції держави, законодавства, державних символів - Герба, Прапора, Гімну. Важливим аспектом національно-патріотичного виховання є повага та любов до державної мови. Мовне середовище повинно впливати на формування учня-громадянина, патріота України.

Головна мета патріотичного та громадянського виховання – набуття молодим поколінням соціального досвіду, успадкування духовних надбань українського народу, досягнення високої культури міжнаціональних взаємин, формування у молоді незалежно від національної належності особистісних рис громадян Української держави, розвиненої духовності, фізичної досконалості, моральної, художньо-естетичної, правової, трудової, екологічної культури.

Україна... Її майбутнє в руках молоді. Від нас залежить, якою буде наша держава! А держава, як і родина, має бути дружною, сильною, здоровою, щасливою. Нехай любов до своєї вітчизни, до рідного краю згуртує всіх нас для здійснення високої мети-процвітання Соборної Незалежної України.

ВИСТУПИЛИ:

1. Баяк Євгенія Анатоліївна – вчитель української мови та літератури – розповіла про розвиток духовної, емоційно-естетичної, інтелектуальної сфери саме на основі української мови, про мовне питання у смт.Десна, про конкурси, які популяризують українську мову і Державу Україна та участь учнів і вчителів НВК у цих заходах.

2. Назаренко Лариса Михайлівна – вчитель хореографії – на основі презентації у доповіді розповіла про художньо-естетичне виховання у контексті національно-патріотичного виховання учнів, де зазначила, що ПМК фізичного, естетичного та трудового навчання активно впроваджує у своїй роботі різноманітні форми патріотичного виховання.

Найпопулярнішими є такі форми:

- інформаційно-масові (дискусії, вікторини, подорожі до джерел рідної культури, історії держави);

- індивідуальні (доручення, творчі завдання, звіти);
- наочні (шкільні музеї, виставки дитячої творчості, книжкові виставки, тематичні стенди);
- діяльнісно-практичні (свята, ігри драматизації, огляди-конкурси).

Результатом роботи є перемоги у спортивних змаганнях, олімпіадах, фестивалях-конкурсах від місцевого рівня Козелеччини, Чернігівщини і до міжнародного – Польща м.Мронгово. Ми прославляємо свою країну, любимо її і це почуття виховуємо у дітей.

3.Петеліна Наталія Миколаївна – вчитель іноземних мов – на основі презентації у своїй доповіді розповіла, як учні в ході вивчення англійської і німецької мови здобувають не знання основ науки, а вміння й навички користуватися чужою мовою як засобом спілкування, засобом одержання нової корисної інформації. Значне місце у вивченні іноземної мови посідає обмін знаннями та інформацією про свою культуру, традиції, звичаї українців. Велика увага приділяється тематиці «Україна». Продемонструвала слайди сторінок із підручників за темою «Краєзнавство».

4. Семків Ольга Василівна – вчитель біології, предмета «Захист Вітчизни» - на основі презентації, відео продемонструвала участь в II (обласному) етапі Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») команди Деснянського НВК.

5. Бреус Валентина Володимирівна - вчитель математики – на основі презентації підсумувала анкетування учнів 8-11 класів НВК «Як Ви розумієте патріотичне виховання?».

ПОСТАНОВИЛИ:

1. Вважати патріотичне та громадянське виховання пріоритетним напрямком виховної роботи навчального закладу.

2. Заступнику директора з виховної роботи Половецькій С.М.:

2.1. Впроваджувати у виховну систему школи інноваційні форми і методи, які забезпечують ефективність національно-патріотичного виховання учнів.

Постійно

2.2. На засіданні ПМК класних керівників розглянути питання «Шляхи вдосконалення патріотичного виховання в сучасних умовах».

Січень 2020 року

2.3. Надавати методичні рекомендації класним керівникам щодо планування виховної роботи з учнівськими колективами, спрямованої на виховання свідомого громадянина, патріота своєї держави.

Протягом навчального року

3. Педагогу-організатору Прокопець Т.П.:

3.1. Створювати умови діяльності учнівської ради на принципах активної громадянської позиції.

Постійно

3.2. Продовжити розвиток волонтерського руху, залучення учнів до акцій.

Постійно

4. Класним керівникам:

4.1. Активізувати роботу щодо впровадження ефективної виховної системи національно-патріотичного виховання школярів у класних колективах відповідно до Указу Президента України від 13 травня 2019 року № 286/2019 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання».

Постійно

4.2. Забезпечити використання державної символіки, наочної агітації патріотичного спрямування під час проведення виховних заходів.

Постійно

4.3. Удосконалювати роботу по формуванню в учнів громадянської активності, патріотичних почуттів, моральних якостей шляхом використання інтерактивних методів виховання.

Постійно

4.4. Спрямовувати роботу на формування у молодіжному середовищі шанобливого ставлення і поваги до ветеранів війни та учасників бойових дій, що відбуваються на сході України.

Постійно

4.5. Надавати методичну допомогу батькам щодо формування і розвитку в дітей позитивного ціннісного ставлення до суспільства, держави, народу.

Постійно

4.6. Планувати відвідування музеїв національно-патріотичного профілю сіл та міст України.

Постійно

5. Учителям-предметникам:

5.1. Посилити виховну спрямованість кожного уроку та виховних форм діяльності відповідно до Методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладів, згідно Указу Президента України від 13 травня 2019 року № 286/2019 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання».

Постійно

5.2. Тісно співпрацювати з класними керівниками для досягнення результативності у освітньому процесі.

Постійно

5.3. Вносити посильний внесок у формування працездатного творчого учнівського колективу, підтримувати доброзичливу атмосферу, формувати толерантне ставлення один до одного.

Постійно.

Голова педради
Секретар

Римарев К.Є.
Даньківська О.П.